

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717010145
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bušík, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6717010145.5

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD. a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Mária Šuleja, v trestnej veci obžalovaného T. B. za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Tr.zák., na verejnom zasadnutí dňa 26. marca 2020, o odvolaní obžalovaného T. B. a okresného prokurátora vo Zvolene proti rozsudku senátu Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 3T/26/2017 zo dňa 07.02.2020 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. odvolanie okresného prokurátora a obžalovaného T. B. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom senátu Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 3T/26/2017 zo dňa 07.02.2020 bol obžalovaný T. B. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Tr.zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b/ Tr.zák., ktorého sa dopustil tým, že od presne nezisteného dňa roku 2011, kedy sa spoločne so svojou manželkou Y. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., M. XX, nasťahovali do rodinného domu vo D., okres D., na Ul. M. XX, do dňa 30.10.2016 v tomto opakovane spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojej manželke Y. B., s ktorou žil v spoločnej domácnosti a to tak, že musela zažívať z jeho strany zastrašovanie, ponižovanie svojej osoby a ľudskej dôstojnosti, verbálnu a fyzickú agresiu a to tak, že ju fackal po tvári, oplúval jej tvár, nadával jej, že je „L. prašivá, suka smradľavá“ a podobne, ako aj hrubé zaobchádzanie, emočné a finančné zneužívanie, kde naposledy dňa 30. 10. 2016 v čase okolo 12,45 hod. v rodinnom dome na ulici M. XXXX/XX, D. bezdôvodne vyvolal hádku so svojou manželkou Y. B., nar. XX.XX.XXXX, následne začal byť voči nej agresívny a fyzicky ju napadol, tak že ju udieral päťami do hlavy, fackal ju po tvári, pričom sa Y. B. pustila z nosa krv, presunul sa za ňou do kúpeľne a tam sa jej vyhrážal „budeš celá krvavá, zmlátim ťa ty L. kurva“ chytil ju za vlasy a ťahal ju za ne, poškodená mu povedala, že zavolá telefónom policajtov, načo jej odpovedal, „ak zavoláš rozbijem Ti ho“, čím takto u Y. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXXX/XX, D., vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie, pričom toto jeho konanie dosiahlo vyšší stupeň bezcitnosti a hrubosti,

Za to bol odsúdený podľa § 208 ods. 3 Tr.zák. s použitím § 36 písm. l/, n/, § 38 ods. 3, § 39 ods. 1, 3 písm. d/ Tr.zák. na trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov nepodmienečne, pričom súčasne podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr.zák. obžalovaného pre výkon tohto zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil tým, že na hlavnom pojednávaní v súvislosti s vinou obžalovaného prijal vyhlásenie obžalovaného, kedy na hlavnom pojednávaní obžalovaný doznal svoje konanie a svoj čin úprimne oľutoval. V súvislosti s úvahami o druhu a výmere trestu prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatuje, že v prípade obžalovaného T. B. prihliadal i na jeho predchádzajúce odsúdenia, kde konštatuje, že doposiaľ bol 10-krát súdne trestaný, z toho naposledy rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 1T/84/2016 zo dňa 19.10.2016, kedy došlo k upusteniu od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie Okresným súdom Zvolen, sp.zn. 2T/104/2003 zo dňa 24.10.2003. Ďalej prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, že v prípade obžalovaného boli zistené dve poľahčujúce okolnosti a to v zmysle ust. § 36 písm. l/, t. j. priznanie sa ku skutku a

taktiež i písm. n/, t. j. napomáhanie orgánom v konaní pred súdom. Ďalej súd poukazuje na skutočnosť, že obžalovanému by bolo možné priznať i priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr.zák., keďže bol v r. 2016 uznaný za vinného, avšak súd na toto odsúdenie neprihliadol vzhľadom na skutočnosť, že sa jednalo o riešenie skutkov starých skoro 15 rokov. Za týchto okolností potom súd dospel k záveru, že v danom prípade prevažuje pomer poľahčujúcich okolností a súd preto postupoval v zmysle ust. § 38 ods. 3 Tr.zák. Ďalšou skutočnosťou tak, ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku, na ktorú prihliadol prvostupňový súd, je skutočnosť, že obžalovaný už bol vo výkone trestu odňatia slobody viac ako 3 roky, kde v jeho prípade dovolací súd konštatoval, že u neho došlo k porušeniu práva na obhajobu a taktiež i na skutočnosť, že poškodená v rámci výkonu trestu obžalovaného každomesačne navštevuje aj s deťmi a preto je možné použiť ust. § 39 ods. 1, 3 písm. d/ Tr.zák. o mimoriadnom znížení trestu. Z tohto dôvodu súd obžalovanému uložil trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, kde takýto trest má oporu v ochrane spoločnosti a to s ohľadom tak na individuálnu ako aj generálnu prevenciu pred páchaním trestnej činnosti. Vo vzťahu k možnému uloženiu ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade uplynula doba viac ako 3 rokov od podania znaleckého posudku, bude podľa názoru prvostupňového súdu potrebné vypracovanie nového znaleckého posudku, čo by neprimerane predĺžilo čas trestného konania a keďže obžalovaný je vo väzbe a väzobné veci sa prejednávajú prednostne a urýchlene, súd si túto otázku vyhradil na verejné zasadnutie a to v zmysle ust. § 289 ods. 2 Tr.por. Proti tomuto rozsudku bezprostredne po jeho vyhlásení priamo do zápisnice z hlavného pojednávania podali odvolanie tak okresný prokurátor vo Zvolene, ako aj samotný obžalovaný, kde obaja podali odvolanie čo do výroku o treste.

Okresný prokurátor v písomných dôvodoch odvolania uvádza, že v prípade obžalovaného T. B. sa nestotožňuje so záverom prvostupňového súdu aplikovať v prípade uloženia trestu ust. § 39 Tr.zák. Poukazuje na skutočnosť, že v prípade obžalovaného je trestná sadzba od 7 do 15 rokov, pričom hoci je pravda, že obžalovaný sa priznal k spáchanému predmetnému skutku, toto však urobil až na hlavnom pojednávaní, kde v priebehu prípravného konania ako aj predchádzajúceho súdneho konania svoju vinu popieral. Samotné priznanie podľa jeho názoru ako také, bez ďalších skutočností nemôže byť dôvodom na použitie ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 Tr.zák. V tejto súvislosti poukazuje i na skutočnosť, že súd akoby dvakrát pričítal túto jednu okolnosť v prospech obžalovaného pri použití ust. § 36 Tr.zák., kedy v prípade obžalovaného použil tak písmeno l/ ako aj písmeno n/ Tr.zák. z dôvodu priznania, pri použití § 39 Tr.zák. Vyslovuje názor, že v danom prípade mal obžalovanému byť ukladaný trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, bez využitia ustanovení o mimoriadnom znížení trestu vzhľadom na druh trestu, spôsob jeho spáchania a následky. Podaním odvolania sa domáha zrušenia rozsudku prvostupňového súdu vo výroku o treste s tým, aby krajský súd rozhodol vo veci sám a uložil obžalovanému trest odňatia slobody podľa § 208 ods. 3 Tr.zák., § 36 písm. l/, § 37 písm. m/, § 38 ods. 2 Tr.zák. a to na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby so zaradením pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Naproti tomu obhajca obžalovaného v písomných dôvodoch odvolania poukazuje na skutočnosť, že obžalovaný vykonal už 3 roky trestu odňatia slobody z predchádzajúceho rozhodnutia súdu, ktoré bolo najvyšším súdom zrušené. Vyslovuje názor, že v tejto súvislosti by trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov mohol splniť svoju funkciu a mohol by byť pre obžalovaného primeraný. Z tohto dôvodu preto považuje doterajší trest za nezákonne udelený a jeho pobyt vo výkone trestu taktiež, kde obžalovaného hodnotia ako nekonfliktného človeka, ktorý má vynikajúce hodnotenie z výkonu trestu odňatia slobody. Obhajca obžalovaného v písomných dôvodoch odvolania osobitne akcentuje skutočnosť, že obžalovaný udržuje styk s rodinou, riadne komunikuje, má pravidelné návštevy, a preto odvolanie okresného prokurátora i z týchto dôvodov považuje za nedôvodné. Podaním odvolania sa domáha zrušenia rozsudku prvostupňového súdu vo výroku o treste s tým, že trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov, so zaradením obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, považuje za dostatočne odôvodnený, pričom odvolanie okresného prokurátora navrhuje zamietnuť.

Na verejnom zasadnutí intervenujúci krajský prokurátor v plnom rozsahu zotrval na písomných dôvodoch odvolania, obhajca obžalovaného spolu s obžalovaným modifikovali písomné dôvody odvolania s tým, že navrhli obžalovanému uložiť iba miernejší trest odňatia slobody s tým, aby odvolanie prokurátora bolo zamietnuté. Naviac samotný obžalovaný uviedol na verejnom zasadnutí, že vo výkone trestu odňatia slobody už si uvedomil, že za všetko si môže sám a preto urobil vyhlásenie na hlavnom pojednávaní, taktiež poukázal na skutočnosť, že manželka a deti ho navštevujú vo výkone trestu, kde významnú úlohu zohral doposiaľ i psychológ vo výkone trestu, s ktorým obžalovaný vedie vo výkone trestu diskusie a svoj život preto vidí v rodinnom živote po boku svojej manželky.

Na základe podaných odvolaní Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo s tým, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania. Po postupe v zmysle citovaného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora a taktiež i odvolanie obžalovaného T. B. nie sú dôvodné.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3 Tr. zák., trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák., pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Citovanými ustanoveniami sa prvostupňový súd dôsledne riadil. Argument okresného prokurátora uvedený v písomných dôvodoch odvolania o tom, že súd nemal prihliadnúť na poľahčujúcu okolnosť, že obžalovaný sa priznal a svoj trestný čin úprimne oľutoval, nemožno prihliadnúť. Správne prvostupňový súd postupoval, keď na toto vyhlásenie o vine obžalovaného prihliadol, nakoľko v danej konkrétnej veci a za danej dôkaznej situácie, takéto vyhlásenie významným spôsobom ovplyvnilo priebeh možného dokazovania na hlavnom pojednávaní. Toto priznanie, ako i samotné vystúpenie obžalovaného na verejnom zasadnutí, kedy sám obžalovaný pred senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici doznal, že významnú úlohu v jeho zmenenom postoji k žalovanej trestnej činnosti zohral i doterajší výkon trestu odňatia slobody, vrátane kontaktu so psychológom v ÚVTOS a nepochybne i skutočnosť, že obžalovaného vo výkone trestu navštevuje samotná poškodená spolu s deťmi, svedčia o tom, že obžalovaný prehodnotil skutočne svoje konanie, ktorého sa dopúšťal vo vzťahu k svojej rodine a že doterajší výkon trestu plní svoj prevýchovný účel. To sú všetko konkrétne skutočnosti, ktoré súd pri individualizácii trestu je povinný zohľadniť vo svojej rozhodovacej činnosti a to najmä s poukazom na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Prvostupňový súd preto postupoval správne, keď v danom prípade použil ako poľahčujúcu okolnosť skutočnosť, že obžalovaný svoj trestný čin doznal a tento úprimne oľutoval. V súvislosti s použitím poľahčujúcej okolnosti v zmysle ust. § 36 písm. n/ Tr.zák., že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, krajský súd konštatuje, že hoci prvostupňový súd túto poľahčujúcu okolnosť použil nesprávne, z dôvodu stability súdnych rozhodnutí nie je potrebné osobitne zasahovať a meniť rozsudok prvostupňového súdu vzhľadom na to, že nedochádza k zmene pomeru poľahčujúcich a príťažujúcich okolností. Ani okresný prokurátor nenamieta nič vo vzťahu k tomu, že prvostupňový súd neprihliadol na predchádzajúce odsúdenia obžalovaného, nakoľko skutkov sa dopustil pred mnohými rokmi. S týmto záverom sa i krajský súd stotožňuje.

V súvislosti s aplikáciou ust. § 39 Tr.zák., ktorú namietal okresný prokurátor v písomných dôvodoch odvolania, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť okrem skutočností uvedených v rozsudku prvostupňového súdu i nasledovné. Tak, ako už bolo uvedené, pozitívny vývoj resocializácie obžalovaného doterajším výkonom trestu odňatia slobody je jednou z určujúcich skutočností pre správnu individualizáciu trestu a taktiež i pre správne rozhodnutie o aplikácii tohoto inštitútu. Navyiac treba osobitne zdôrazniť skutočnosť, že v danom konkrétnom prípade tak, ako konštatoval NS SR, došlo tak v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom k porušeniu práva obžalovaného na obhajobu. Práve táto skutočnosť predĺžila i ďalšie konanie vo vzťahu k obžalovanému a preto zmiernenie trestu je podľa názoru krajského súdu v danom prípade určitou kompenzáciou štátu za to, že došlo k jeho porušeniu práv, že došlo k predĺženiu trestného konania, na ktorej skutočnosti nemal obžalovaný žiadny vplyv. Práve naopak, túto skutočnosť ovplyvnili pochybenia tak na strane prokuratúry ako i súdov. Za tejto situácie potom rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorý sa i s touto skutočnosťou v písomných dôvodoch svojho rozsudku vysporiadal, považuje potom krajský súd trest uložený obžalovanému za primeraný a dôvodný.

Vo vzťahu k argumentácii obžalovaného o možnom skrátení trestu odňatia slobody, krajský súd konštatuje, že obžalovaný sa dopustil konania, ktoré je mimoriadne spoločensky nebezpečné. Práve spôsob spáchania činu, jeho následky, zavinenie, pohnútky, sú tými konkrétnymi skutočnosťami, ktoré v danom prípade tak, ako boli konštatované v predchádzajúcich rozhodnutiach súdu, zodpovedajú trestu vo výmere 5 rokov tak, ako to ustálil prvostupňový súd. Pre ďalšie zmierňovanie trestného postihu krajský súd nevidí ďalšie skutočnosti, ktoré by zásadným spôsobom ovplyvnili jeho predchádzajúce

závery o uvedených skutočnostiach. I z doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody, kde i krajský súd konštatuje významný progres v plnení výchovného účelu trestu, tak ako už bolo uvedené, svedčia o tom, že trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov môže splniť svoj prevýchovný účel. Navyiac obžalovaný môže ďalším výkonom trestu preukazovať i ďalšie polepšenie s tým, že môže v budúcnosti využiť možnosť podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, resp. iné okolnosti uvedené v Trestnom poriadku na zmiernenie dosahu uloženého trestu. Obžalovaný však musí pokračovať v plnení svojho prevýchovného programu. Bude otázkou ďalšieho vývoja výkonu trestu odňatia slobody, ktoré inštitúty zmiernenia trestu obžalovaný v budúcnosti využije a ako bude naplňovať ďalšie podmienky výkonu trestu odňatia slobody.

S poukazom potom na hore uvedené dôvody senát Krajského súdu v Banskej Bystrici považoval odvolanie okresného prokurátora a taktiež i odvolanie obžalovaného za nedôvodné a toto v zmysle ust. § 319 Tr.por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny ďalší opravný prostriedok.